

**UCHWAŁA NR XXXI/355/13
RADY MIEJSKIEJ W TRZEBNICY**

z dnia 28 stycznia 2013 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Komorowo na lata 2013-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001, nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Miejska w Trzebnicy uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się do realizacji dokument: Plan Odnowy Miejscowości Komorowo na lata 2013-2020 , który jest załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Trzebnica

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Trzebnicy.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Trzebnicy

Mateusz Stanisław

Miasto i Gmina Trzebnica

Plan Odnowy Miejscowości

Komorowo

Spis treści

1	Wstęp	4
2	Charakterystyka gminy Trzebnica	5
2.1	Położenie i warunki środowiskowe	5
2.2	Historia	9
2.3	Demografia gminy i warunki społeczne	10
2.4	Infrastruktura komunikacyjna i techniczna	11
3	Charakterystyka miejscowości Komorowo.....	15
3.1	Położenie i warunki środowiskowe	15
3.1.1	Przestrzenna struktura miejscowości.....	16
3.2	Liczba ludności.....	17
3.3	Środowisko naturalne	17
3.3.1	Wody	17
3.3.2	Gleby.....	18
3.3.3	Lasy.....	18
3.4	Historia miejscowości.....	18
4	Inwentaryzacja zasobów miejscowości Komorowo	19
4.1	Infrastruktura techniczna i komunikacyjna	19
4.1.1	Telekomunikacja.....	21
4.1.2	Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja	21
4.1.3	Energetyka, ciepłownictwo i gazownictwo	21
4.1.4	Gospodarka odpadami	22
4.2	Infrastruktura społeczna	22
4.2.1	Oświata.....	22
4.2.2	Zdrowie.....	23
4.2.3	Obiekty i tereny rekreacyjne	23
4.2.4	Kultura i dziedzictwo kulturowe.....	24
4.3	Gospodarka	25
4.3.1	Bezrobocie	25
4.3.2	Podmioty gospodarcze	26
4.3.3	Turystyka	27
5	Analiza SWOT	28
5.1.1	Mocne i słabe strony miejscowości.....	29
5.1.2	Szanse i zagrożenia.....	31

5.1.3	Zidentyfikowane problemy	32
6	Wizja rozwoju miejscowości.....	35
6.1	Wizja i cele strategiczne	35
6.2	Odniesienie do lokalnych dokumentów strategicznych.....	38
7	Potrzeby i priorytety inwestycyjne na lata 2013 – 2020	40
7.1	Plan działań.....	40
7.2	Harmonogram działań.....	42
8	Wdrażanie i monitorowanie Planu Odnowy Miejscowości.....	44
	Spis rysunków i tabel.....	46

1 Wstęp

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości Komorowo jest dokumentem strategicznym sołectwa i stanowi podstawę jego rozwoju. Plan Odnowy jest także dokumentem o charakterze planistycznym, przedstawiającym zakres potrzeb oraz zamiarów inwestycyjnych miejscowości w latach 2013 - 2020.

Celem opracowania jest stworzenie podstaw dla odnowy wsi i jej rozwoju, rozumianych jako poprawa warunków życia i pracy mieszkańców wsi. Ma ono posłużyć przy aplikowaniu o środki pomocowe dla sołectwa w ramach Programu Rozwojów Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, oraz środkach przeznaczonych na ten cel w obecnej, kończącej się już perspektywie finansowej, jak również o fundusze z Regionalnego Programu Operacyjnego Dolny Śląsk.

Dokument składa się z siedmiu części:

- wstęp,
- charakterystyka gminy Trzebnica,
- charakterystyka miejscowości Komorowo,
- inwentaryzacja zasobów miejscowości Komorowo,
- analiza mocnych i słabych stron miejscowości wraz z szansami i zagrożeniami, płynącymi z otoczenia,
- wizja, misja, cele strategiczne i kierunki rozwoju miejscowości Komorowo,
- potrzeby i priorytety inwestycyjne na lata 2013 – 2020.

Zapisy Planu Odnowy Miejscowości Komorowo są spójne z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym oraz regionalnym, w tym z Narodową Strategią Spójności 2007-2013, Planem Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013, Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020, a także dokumentami powiatowymi oraz gminnymi: Strategią Rozwoju Powiatu na lata 2007-2015 - Powiat Trzebnicki, Strategią Rozwoju Gminy Trzebnica na lata 2000 – 2015 oraz Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Trzebnica na lata 2004 – 2006 z projekcją na lata 2007 – 2013.

Podstawą utworzenia niniejszego dokumentu jest świadomość mieszkańców miejscowości na temat problemów społeczno-gospodarczych oraz o charakterze

infrastrukturalnym, dotyczących wieś, wynikających z jej wielkości oraz położenia, jak również potencjału zasobów ludzkich i naturalnych okolic Komorowa. Potrzeby mieszkańców, z których wynika niniejszy dokument, koncentrują się na stosunkowo prostych przedsięwzięciach, których realizacja zapewni podniesienie standardu życia lokalnej społeczności.

Plan Odnowy został opracowany na podstawie dwóch głównych elementów: z jednej strony są to dane statystyczne dotyczące sfery demograficznej, społecznej, gospodarczej oraz infrastrukturalnej – na poziomie gminy oraz samej miejscowości Komorowo z drugiej strony – informacje uzyskane podczas konsultacji społecznych, w tym podczas spotkań z mieszkańcami, lokalnymi liderami oraz Sołtysem i Radą Sołecką, a także z pracownikami Urzędu Miejskiego w Trzebnicy. Na tej podstawie wyznaczone zostały (pożądane i uzasadnione z punktu widzenia lokalnej gospodarki i społeczności) kierunki rozwoju miejscowości.

Również na tej podstawie wypracowano analizę SWOT, która przedstawia silne i słabe strony Komorowa, a także szanse i zagrożenia płynące z zewnątrz. Jednocześnie mieszkańcy mieli możliwość zgłaszania inwestycji niezbędnych do realizacji na terenie swojej miejscowości, wskazali również hierarchię ich ważności.

Plan Odnowy Miejscowości Komorowo powstał przy udziale mieszkańców miejscowości i przy wyżej wskazanych narzędziach. Będzie on obowiązywać do roku 2020. Przewiduje się, iż Plan ten może być zmieniany bądź uaktualniany w okresie jego obowiązywania w odpowiedzi na zmiany dokonujące się w bardzo dynamicznym otoczeniu gospodarczo-społecznym miejscowości.

2 Charakterystyka gminy Trzebnica

2.1 Położenie i warunki środowiskowe

Gmina Trzebnica położona jest w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego. Jest częścią powiatu trzebnickiego, którego siedziba znajduje się na terenie

gminy, w mieście Trzebnica. W skład powiatu wchodzi dodatkowo gminy: Oborniki Śląskie, Prusice, Wisznia Mała, Zawonia i Żmigród. Gmina Trzebnica jest gminą miejsko-wiejską o powierzchni 200,2 km², co stanowi ok. 19,5% powierzchni powiatu trzebnickiego (łącznie 1025,6 km²). Gmina Trzebnica graniczy:

- od wschodu z gminą Zawonia,
- od zachodu z gminami: Oborniki Śląskie, Prusice.
- od północy z gminami Milicz, Żmigród,
- od południa z gminami Długołęka, Wisznia Mała.

Gmina leży na terenie niejednorodnym morfologicznie. Północ gminy tworzy Kotlina Żmigrodzka, a południe – Wzgórza Trzebnickie.

Rysunek 1 Lokalizacja powiatu trzebnickiego na mapie województwa dolnośląskiego (za www.gminy.pl)

Rysunek 2 Lokalizacja gminy Trzebnica w powiecie trzebnickim

Pod względem strukturalno-funkcjonalnym, według Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (2000 r.), gmina w całości wchodzi w skład strefy obszarów rolno-leśnych o podwyższonych standardach ochrony środowiska i dominujących funkcjach ochronnych oraz turystyczno-rekreacyjnych na terenach nizinnych. Wiodącymi funkcjami gminy są funkcja rolnicza i turystyczno-uzdrowiskowa.

Na terenie gminy występuje zróżnicowanie rodzajów gleb. Gleby urodzajne, I - III klasy bonitacyjnej, stanowią 74,2% powierzchni użytków rolnych. Dominującymi uprawami są: pszenica ozima i jara, kukurydza, jęczmień, rzepak, mieszanki zbożowe, buraki cukrowe i ziemniaki.

Na południu na zboczach Wzgórz Trzebnickich występują najżyźniejsze gleby – brunatne i bielicowe. W centralnej części gminy występują gleby bielicowe, brunatne, czarnoziemny oraz gleby naglinne. Na północy dominują gleby lekkie o małej żyzności. W dolinach cieków wodnych występują mady. Są one zdecydowanie częstsze na północy gminy ze względu na większe zagęszczenie cieków wodnych.

Przez teren gminy nie przepływają większe rzeki – jedyne ciek wodne stanowią dorzecza Odry (należą do zlewiska Widawy oraz zlewiska Baryczy). Zdecydowanie większe ich zagęszczenie występuje na północy gminy, między innymi w okolicy Ujeżdźca Małego. Na obszarze gminy nie istnieje znaczące zagrożenie powodziowe. Poziom wód gruntowych jest

bardzo zróżnicowany w zależności od rodzaju terenu i jego ukształtowania. Woda występuje na poziomie płytszym niż metr w obniżeniach, na poziomie 1 - 4 metry na terenach równinnych, 2 - 5 m na obszarach piasków sandrowych oraz nawet na głębokości 14,5 m w wyższych partiach utworów lessowych (południowa część Wzgórza Trzebnickiego).

Przez teren gminy przepływają następujące ciekі podstawowe: Brzeźnica (przepływająca przez Ujeździec Mały), Jesionka, Sąsiecznica, Lipniak, Głęboka Woda, Sowa, Włóknica, Polska Woda, Grochówka, Głęboki Rów, Jagodnica, Ława, Mleczna, Zdrojna, Kątna, Rudawa. Głównym dopływem Baryczy z terenu gminy jest Sąsiecznica. Ciekі te wskutek roztopów wiosennych, długotrwałych lub ulewnych deszczy stwarzają zagrożenie powodziowe zatapiając położone wzdłuż nich łąki i pola uprawne oraz niżej położone zabudowania mieszkalne i gospodarcze. Sieć hydrologiczna nie posiada znaczenia rekreacyjnego. Jedynie źródła wód mineralnych mogą być traktowane jako zasób naturalny. Występujące tu wody kwalifikują się do wód słabo zmineralizowanych, ale odkryto również ciepliczą solankę. Na chwilę obecną wody te nie są eksploatowane.

Okolice Trzebnicy znajdują się w lubusko-dolnośląskim regionie klimatycznym. Klimat jest łagodny, umiarkowanie ciepły i wilgotny. Ważną cechą klimatu trzebnickiego jest jego duża zmienność i aktywność atmosferyczna, szczególnie w okresie zimowym. Obserwuje się znaczne amplitudy ciśnienia atmosferycznego, wahania temperatury oraz zmienność wilgotności powietrza. Średnia wieloletnia temperatura stycznia kształtuje się w gminie Trzebnica w granicach od -1 do -3° C, natomiast lipca waha się od 17 do +19° C. Średnia temperatura roczna oscyluje między 7, a 9° C.

Lasy zajmują ok. 14,83% całej powierzchni gminy Trzebnica, większość lasów skoncentrowana jest w północnej części gminy. Drzewostan stanowią równorzędnie gatunki liściaste (dąb szypułkowy, buk zwyczajny, grab zwyczajny, brzoza brodawkowata) i iglaste (sosna zwyczajna). Warstwę krzewów prezentują: leszczyna pospolita, jarzębina pospolita i będąca pod częściową ochroną - kruszyna pospolita. W części południowowschodniej gminy znajduje się rezerwat przyrody „Las Bukowy w Skarszynie” o pow. 23,7 ha. W pobliżu miasta projektowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie (w inwentaryzacji przyrodniczej z 2004 pod nazwą „Buczyna Trzebnicka”).

2.2 Historia

Osadnictwo na terenie gminy Trzebnica ma bardzo długą historię, sięgającą epoki kamienia, a dokładniej jej najstarszego okresu - paleolitu: wśród Wzgórz Trzebnickich odkryto najstarsze ślady funkcjonowania człowieka w Polsce. Ok. 500 000 lat temu w okolicach Winnej Góry grupa ludzi homo erectus prowadziła tu zbieracko-myśliwski tryb życia. Owego odkrycia dokonał Michał Burdukiewicz, wrocławski archeolog. Inne wykopaliska wskazują, że w V wieku istniała tu osada słowiańska.

We wczesnym średniowieczu osada wykorzystywała swoje strategiczne położenie na szlaku handlowym z Wrocławia do Poznania. Pierwszy zapis o Trzebnicy pochodzi z 1138 roku, wówczas nosiła ona nazwę Trebnicha. Decydujące znaczenie dla rozwoju osady miało ufundowanie w 1202 r. klasztoru i kościoła. Fundatorami owych obiektów byli książę Henryk Brodaty i jego małżonka Jadwiga. W 1203 wprowadziły się do niego pierwsze zakonnice i tym samym opactwo trzebnickie stało się pierwszym żeńskim klasztorem cysterskim na ziemiach polskich.

Od XIII w. rozpoczęto lokację miejscowości na prawie niemieckim, Trzebnica prawa miejskie otrzymała w 1250 roku. Na przełomie XIII i XIV wieku miasto otoczono obwarowaniami, które połączyły się z umocnieniami zamkowymi. Zabudowa miasta była drewniana z wyjątkiem parafialnego kościoła Św. Piotra i Pawła. W XIV w. Trzebnica jako należąca do księstwa oleśnickiego stała się lennem króla czeskiego Jana Luksemburczyka. Od XIV w. Trzebnica stała się ośrodkiem kultu św. Jadwigi Śląskiej.

Wiek XV był dla miasta okresem klęsk. Trzebnica została zniszczona w walkach z husytami, a następnie ponownie przez wojska Macieja Korwina. Od 1526 r. miasto przeszło pod władzę Habsburgów. Odbudowę i rozwój miasta przerwała ponownie wojna trzydziestoletnia, potem zaś przejście Śląska pod panowanie Prus, co miało miejsce w 1740 roku.

W XIX w. Trzebnica przeżyła rozkwit: wielkie znaczenie w tym okresie miał dla miasta przemysł włókienniczy, powstały tu także bank oraz drukarnia. W połowie XIX w. nastąpiła zmiana w gospodarczym rozwoju miasta, które przekształciło się w uzdrowisko (Zdrój św. Jadwigi). W 1886 r. miasto uzyskało połączenie kolejowe z Wrocławiem, w 1897 r. rozpoczęto elektryfikację, a w 1910 r. uruchomiono gazownię miejską.

W czasie drugiej wojny światowej Trzebnica podzieliła los innych miejscowości tego terenu - w 1945 roku do Trzebnicy wkroczyły wojska sowieckie. W wyniku wojny Trzebnica została zniszczona w 75%. Od 20 kwietnia do początków czerwca 1945 roku Trzebnica była pierwszą siedzibą władz województwa dolnośląskiego (na czele z wojewodą Stanisławem Piaskowskim). Po drugiej wojnie światowej gmina stała się częścią Polski.

2.3 Demografia gminy i warunki społeczne

Liczba ludności zamieszkałej w gminie Trzebnica wyniosła zgodnie z danymi z GUS w 2010 r. 22 569 osób (10 872 mężczyzn i 11 697 kobiet). Ok. 55% mieszkańców powiatu mieszka w mieście Trzebnica. Gęstość zaludnienia gminy wynosi ok. 113 osób/km² i jest niższa niż średnia gęstość zaludnienia w całym województwie – 145 osób/km².

Struktura płci wskazuje na stosunkowo dużą przewagę kobiet. Na 100 mężczyzn przypada 107 kobiet. Struktura wieku mieszkańców gminy wskazuje na „starzenie się” ludności na terenie gminy. W miarę upływu czasu obserwuje się proces „starzenia się” ludności Trzebnicy, np. w 1970 r. 40 i więcej lat miało 29,3% mieszkańców, w 1988 r. prawie 33%, zaś w 2002 roku 42,9 %. Obecna sytuacja oznacza, że społeczeństwo Trzebnicy jest starsze wiekiem od większości społeczności miast Polski zachodniej i północnej. W poniższej tabeli zaprezentowana jest struktura wieku w gminie.

Na terenie gminy Trzebnica (stan na kwiecień 2012 r.) było zarejestrowanych 1434 osób bezrobotnych, w powiecie natomiast wartość ta wyniosła 5541 osób. Na 100 pracujących mężczyzn przypada 54,(54) pracujących kobiet. Głównym ośrodkiem osadniczym gminy jest miasto Trzebnica, które zamieszkuje 12 619 osób (2010 r.), co stanowi niespełna 55% ludności całej gminy. W skład gminy wchodzi 42 mniejsze miejscowości – sołectwa:

Będkowo, Biedaszków Mały, Biedaszków Wielki, Blizocin, Boleścín, Brochocin, Brzezie, Brzyków, Cerekwica, Domanowice, Droszów, Głuchów Górny, Jaszyce, Jaźwiny, Kobyllice, Koczurki, Komorowo, Komorówko, Koniowo, Księginice, Kuźniczysko, Ligota, Malczów, Małuszyn, Marcinowo, Masłowiec, Masłów, Nowy Dwór, Piersno, Raszów, Rzepotowice, Skarszyn, Skoroszów, Sulistawice, Szczytkowice, Świątniki, Taczów Mały, Taczów Wielki, Ujeździec Mały, Ujeździec Wielki, Węgrzynów.

2.4 Infrastruktura komunikacyjna i techniczna

Gmina posiada dobrze rozwinięty system drogowy. Przez terytorium gminy przechodzą dwie drogi krajowe:

- droga krajowa nr 5 Poznań - Wrocław,
- droga krajowa nr 15 relacji Trzebnica - Olsztyn,

oraz droga wojewódzka:

- droga wojewódzka nr 340, relacji Ścinawa - Oleśnica.

Ponadto, przez teren gminy biegną również drogi o niższych parametrach: 17 dróg powiatowych oraz 47 dróg gminnych.

Droga krajowa nr 5 stanowi jednocześnie element międzynarodowej drogi samochodowej E261, co zapewnia jeszcze większą dostępność gminy. Głównym, lokalnym węzłem drogowym łączącym drogi o niższej kategorii jest miasto Trzebnica. Miasto Trzebnica połączone jest linią kolejową z Wrocławiem, po której regularnie kursuje szyno bus Dolnośląskich Linii Kolejowych.

Gmina posiada połączenia autobusowe zarówno wewnątrz gminy, z sąsiednimi gminami, jak i dalekobieżne z innymi województwami. Głównym ośrodkiem komunikacyjnym jest Trzebnica, zaś najważniejszym połączeniem Trzebnica - Wrocław. Pozytywny wpływ na dostępność komunikacyjną gminy ma bliskość Wrocławia (24 km od miasta Trzebnica), który jest głównym węzłem komunikacyjnym w województwie.

Ogólna długość sieci gazowej na terenie gminy wynosi 34 km. Ogólna liczba przyłączy do sieci wynosi 1016, z czego 949 do domów mieszkalnych.

Gminę Trzebnica w zakresie zaopatrzenia w wodę obsługują dwa przedsiębiorstwa wodociągowe. W północnej części gminy zaopatrzenie w wodę świadczy Zakład Budżetowy Związku Gmin Bychowo posiadający siedzibę w Prusicach. Obsługuje on następujące miejscowości: Małuszyn, Marcinowo, Rzepotowice, Brzyków, Szczytkowice, Komorowo, Komorówko, Domanowice, Droszów, Malczów. Wodociąg dochodzi także do miasta Trzebnica, lecz na dzień dzisiejszy woda z tego źródła nie zasila sieci miejskiej. Woda do powyższych

miejscowości dostarczana jest systemem rurociągów i przepompowni z ujęć wody w miejscowości Bychowo.

Pozostała część gminy w zakresie dostarczania wody obsługiwana jest przez Usługi Komunalne WodNik Sp. z o.o. Zaopatrzenie gminy Trzebnica w wodę następuje poprzez następujące wodociągi grupowe:

- wodociąg grupowy Ligota Trzebnicka, Masłów obejmuje swoim zasięgiem ww. wieś. Wodociąg ten korzysta z dwóch studni czwartorzędowych o zatwierdzonych zasobach w kat. „B” $Q = 25,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 11,6 \text{ m}$. (dec. Nr 61/93),
- wodociąg grupowy Skarszyn, Boleścín, który obejmuje swoim zasięgiem wieś Skarszyn i Boleścín. Ujęcie (dwie studnie czwartorzędowe) o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 40,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 25/1986), zlokalizowane jest na gruntach wsi Skarszyn,
- wodociąg grupowy Blizocin obejmuje swoim zasięgiem wieś Blizocin, Masłowiec, Kuźniczysko, Jaźwiny, Skoroszów. Oparty jest na ujęciu składającym się z dwóch studni trzeciorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 42,8 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 39/1982 r), zlokalizowanych na terenie wsi Blizocin,
- wodociąg grupowy Ujeździec Wielki obejmuje swoim zasięgiem wieś Ujeździec Wielki, Ujeździec Mały, Janiszów, Biedaszków Wielki, Brzezíe, Koniowo, Biedaszków Mały, Koczurki. Wodociąg korzysta z ujęcia składającego się z dwóch studni trzeciorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 45,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 1977 r.),
- wodociąg grupowy Brochocin obejmuje swoim zasięgiem wieś Brochocin, Taczów Wielki, Taczów Mały, Będkowo i Raszów. Ujęcie składa się z dwóch studni czwartorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 30,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 82/1984r),
- wodociąg grupowy Księginice obejmuje swoim zasięgiem wieś Księginice, Kobylice i Jaszyce. Ujęcie, z którego korzysta wodociąg, składa się z dwóch studni czwartorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 10,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 25/1980r.).

Pozostałe miejscowości Gminy Trzebnica zaopatrywane są z sąsiednich miejscowości zlokalizowanych poza terenem gminy Trzebnica:

- Domanowice - woda dostarczana jest z miejscowości Kaszyce Wielkie z gminy Prusice,
- Komorowo, Komorówko i Szczytkowice - dostawa wody z Brzykowa w gminie Prusice,
- Marcinowo - dostawa wody z wodociągu grupowego „Bychowo” z gminy Prusice,
- Głuchów Górny - dostawa wody z wodociągu grupowego Czachowo z gminy Zawonia.

Wodociągi zbiorowe:

- wodociąg zbiorowy Cerekwica zaopatrujący w wodę wieś Cerekwica, opiera się na ujęciu składającym się z 2 studni o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 40,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. nr 80/1983). Ujęcie zlokalizowane jest na gruntach wsi Cerekwica,
- wodociąg zbiorowy Piersno: wodociąg wiejski oparty na wodach źródłanych o wydajności $Q_e = 11,4 \text{ m}^3/\text{h}$.

W większości wypadków istniejąca infrastruktura gwarantuje zaspokojenie przewidywanego zapotrzebowania na wodę. Planowana jest także rozbudowa niektórych wodociągów.

Miasto Trzebnica posiada system kanalizacji ogólnospławnej, która przejmuje wody opadowe i ścieki sanitarne. Oczyszczalnia ścieków w Trzebnicy jest oczyszczalnią mechaniczno – biologiczną ze wspomaganiami chemicznymi. Została przekazana do użytku w grudniu 2000 roku. Na jej terenie znajduje się punkt zlewny fekaliów, do którego ścieki dowożone są wozami asenizacyjnymi. Do oczyszczalni trafiają zarówno ścieki przemysłowe z zakładów pracy jak i ścieki bytowo gospodarcze z terenu całego miasta. Do oczyszczalni w Trzebnicy podłączono w 1997 roku miejscowość Księginice.

Pozostałe miejscowości gminy Trzebnica nie posiadają systemowych urządzeń do odprowadzania ścieków. Najczęściej stosowanymi urządzeniami do usuwania ścieków bytowo-gospodarczych są suche ustępy, bezodpływowe osadniki gnilne okresowo opróżniane oraz osadniki wykonane jako doły chłonne. Na terenie gminy znajdują się również oczyszczalnie przydomowe oraz przyzakładowe. W niektórych wsiach istnieją odcinki kanalizacji deszczowej, którą wody opadowe odprowadzane są do cieków powierzchniowych i rowów melioracyjnych.

Sieć energetyczna gminy Trzebnica składa się z linii średniego i wysokiego napięcia oraz stacji transformatorowych (w większości należących do ZEW S.A.). Istniejąca sieć posiada moc zainstalowaną 22,697 MVA. Moc ta zaspakaja bieżące potrzeby gminy, natomiast nie jest jeszcze wystarczająca w stosunku do zamierzeń urbanistycznych gminy, zawartych w studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego.

3 Charakterystyka miejscowości Komorowo

3.1 Położenie i warunki środowiskowe

Wieś Komorowo leży w północnej części gminy Trzebnica. W sąsiedztwie wsi leżą takie miejscowości jak: Szczytkowice, Komorówko, Jaźwiny czy Brzyków. Komorowo jest oddalony od Trzebnicy o ok. 8 km, od Wrocławia o ok. 45 km i ok. 30 km od Milicza.

Rysunek 3 Lokalizacja Komorowa na mapie gminy Trzebnica

Rysunek 4 Komorowo

3.1.1 Przestrzenna struktura miejscowości

Pod względem strukturalno - funkcjonalnym, według planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (2000 r.), wieś leży w całości na terenach wchodzących w skład strefy obszarów rolno-leśnych o funkcji aktywno - krajoznawczej. Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Trzebnica w skład miejscowości wchodzi tereny:

- o dominującej funkcji mieszkaniowej
- o dominującej funkcji usług sportu i rekreacji (boisko),
- rolnicze.

Miejscowość posiada uchwalony Miejscowy Planów Zagospodarowania Przestrzennego dla działek 22, 23/1, 24 i 25.

Miejscowość Komorowo znajduje się w I strefie funkcjonalnej gminy Trzebnica określonej jako strefa zagospodarowania turystycznego i rolnictwa ekologicznego. Działania w tym rejonie podporządkowane są ochronie przyrody i krajobrazu .

Komorowo jako jedna z miejscowości o metryce średniowiecznej i nowożytnej, obejmująca obszary o zachowanych reliktach pradziejowego i historycznego osadnictwa, znajduje się w strefie „OW” ochrony konserwatorskiej. Miejscowość objęto sferą „B” ochrony konserwatorskiej ze względu na historyczne układy ruralistyczne wsi.

3.2 Liczba ludności

Komorowo jest jedną z mniejszych miejscowości w gminie Trzebnica, jeśli weźmie się pod uwagę klasyfikację ze względu na liczbę mieszkańców. Obecnie miejscowość zamieszkała jest przez 188 osoby (dane na koniec listopada 2012 r.). Liczba mieszkańców podlega niewielkim wahaniom, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 1 Liczba mieszkańców Komorowa w ostatnich latach

Rok	2009	2010	2011	2012
Liczba mieszkańców	169	181	186	188

Zgodnie z danymi GUS z 2009 roku rozkład płci mieszkańców jest niemal symetryczny (85 kobiet i 84 mężczyzn – dane GUS 2009 r.). Większość, bo niespełna 65% mieszkańców znajduje się w wieku produkcyjnym, natomiast odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (ok. 21%) przewyższa odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (ok. 15%). Piramida wieku dla Ujeźdźca Małego może być postrzegana w sposób pozytywny, gdyż w miejscowości dominują osoby młode i aktywne, dążące do podjęcia działań wpływających na poprawę warunków życia lokalnej społeczności.

3.3 Środowisko naturalne

3.3.1 Wody

Przez miejscowość nie przepływa żaden ciek wodny.

3.3.2 Gleby

W Komorowie dominuje V i VI klasa gleb, a więc gleby ubogie, jałowe. Skatą macierzystą jest piasek. Obecnie dominują łąki i nieużytki, bowiem jakakolwiek uprawa jest nieopłacalna.

3.3.3 Lasy

Miejscowość ta nie znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zalesionych. Na terenie miejscowości nie występują lasy. W 2007 roku Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych wyznaczył w Komorowie grunty do zalesienia (53,61 ha). Planowane obszary zalesień objęły głównie grunty rolnicze najniższych klas. Zalesienie tych gruntów będzie miało pozytywny wpływ na krajobraz obszarów otwartych oraz ochronę środowiska.

3.4 Historia miejscowości

Dokumenty z lat 1203 – 1218 wskazują, że miejscowość Komorowo ma bardzo starą metrykę i w początkach XIII w. przeszła na własność klasztoru trzebnickiego. Stwierdzono tu ślady osadnictwa kultury łużyckiej rozwijającej się środkowej i młodszej epoce brązu oraz we wczesnej epoce żelaza oraz kultury przeworskiej, która jest archeologiczną kulturą epoki brązu.

Komorowo powstało jako przysiółek pobliskiej wsi Komorówko, która od XIII w. stanowiła własność klasztoru cysterek z Trzebnicy.

4 Inwentaryzacja zasobów miejscowości Komorowo

4.1 Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

Komunikacja drogowa

Komorowo posiada w miarę dogodnie powiązanie komunikacyjne z głównymi ciągami drogowymi o charakterze ponadregionalnym. Wieś położona jest w niedalekiej odległości od dróg krajowych nr 15 (Trzebnica – Milicz – Zduny – Krotoszyn - Koźmin Wielkopolski – Jarocin – Miłosław – Września – Gniezno – Trzemeszno – Strzelno – Inowrocław – Gniewkowo – Toruń - Kowalewo Pomorskie – Brodnica - Nowe Miasto Lubelskie – Lubawa - Ostróda), oraz nr 5 (Nowe Marzy – Świecie – Bydgoszcz – Szubin – Żnin – Gniezno – Poznań – Stęszew – Kościan – Śmigiel – Leszno – Rydzyna – Bojanowo – Rawicz – Żmigród – Trzebnica – Wrocław – Bielany Wrocławskie – Kąty wrocławskie – Strzegom – Bolków – Kamienna Góra – Lubawka).

Przez wieś przechodzi droga powiatowa nr 47520. Zaczyna ona swój bieg od drogi krajowej nr 15 i kończy się na terenie Gminy Milicz w Sułowie. Łączy ona wieś z takimi miejscowościami jak: Ujeździec Wielki, Ujeździec Mały, Gruszczyca oraz Sułów. Jest to główny szlak komunikacyjny Komorowa, łączący go z wszystkimi najważniejszymi miastami w okolicy: Trzebnicą i Wrocławiem (kierunek na południe) oraz Miliczem (kierunek na północ).

Wskazana droga jest asfaltowa. W 2008 roku Gmina przekazała 100 000,00zł dotacji celowej Starostwu Powiatowemu w Trzebnicy na przebudowę chodnika wzdłuż drogi powiatowej ułatwiający poruszanie się mieszkańcom. Po drugiej stronie drogi znajduje się rów melioracyjny, który wymaga udroźnienia i zagospodarowania przyległego do niego terenu.

Rysunek 5 Wyremontowana droga powiatowa wraz z chodnikiem przebiegająca wzdłuż miejscowości

Rysunek 6 Wyremontowana droga powiatowa wraz z chodnikiem przebiegająca wzdłuż miejscowości

Komunikacja autobusowa

W Komorowie zlokalizowany jest przystanek autobusowy PKS. Połączenia obsługiwane są przez PKS w Wołowie Sp. z o. o. Istnieje stosunkowo duża liczba połączeń z Trzebnicą, Miliczem i Wrocławiem, Ujeźdźcem Wielkim, Słowem oraz pobliskimi miejscowościami, przez co komunikacja nie jest uciążliwa i nawet osoby nieposiadające samochodu posiadają stosunkowo duże mobilne możliwości.

Komunikacja kolejowa

Przez Komorowo nie przebiegają linie kolejowe i w związku z tym w miejscowości nie jest zlokalizowana stacja kolejowa. Transport ogranicza się jedynie do transportu drogowego. Najbliższa stacja kolejowa jest w Trzebnicy.

4.1.1 Telekomunikacja

Mieszkańcy Komorowa posiadają kablową sieć telefoniczną będącą w obsłudze Telekomunikacji Polskiej S.A. Usługi telekomunikacyjne uzupełniają krajowi operatorzy sieci komórkowych. Infrastruktura telekomunikacyjna pozwala na korzystanie ze stacjonarnej sieci Internet (dostawcy to TP S.A).

4.1.2 Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja

Miejscowość zaopatrywana jest w wodę przez wodociąg grupowy Bychowo z terenu Gminy Prusice. Pokrywa on zapotrzebowanie mieszkańców w 100 %. Wieś nie posiada obecnie kanalizacji sanitarnej. Mieszkańcy posiadają szamba lub przydomowe oczyszczalnie ścieków.

4.1.3 Energetyka, ciepłownictwo i gazownictwo

Na infrastrukturę elektroenergetyczną w Gminie Trzebnica składają się linie wysokiego i średniego napięcia, w tym dwie linie 110 kV, oraz stacja redukcyjna GPZ zlokalizowana w mieście.

Komorowo jest miejscowością w pełni zelektryfikowaną. Na jej obszarze zlokalizowana jest stacja transformatorowa, która w odpowiednim stopniu zaspokaja potrzeby mieszkańców. Przewiduje się, że spełni potrzeby energetyczne mieszkańców Komorowa również w przyszłości. Stan sieci energetycznej jest dobry, awarie zdarzają się bardzo rzadko. Problemem jest oświetlenie publiczne przy drogach. Wzdłuż większości z nich brakuje latarni i lamp, zapewniających bezpieczeństwo mieszkańców.

W Komorowie nie ma obecnie sieci gazowej. Rozprowadzanie gazu odbywa się metodą bezprzewodową (butle propan-butan).

4.1.4 Gospodarka odpadami

Komorowo jest obecnie obsługiwane przez jedno wysypisko odpadów- instalację regionalną w miejscowości Rudna Wielka (gmina Wąsosz)- firma Chemeko System. Odpady odbierane są od mieszkańców raz w miesiącu (podobnie jak na innych wioskach). Od lipca 2013 roku częstotliwość zwiększy się do 2 razy w miesiącu.

4.2 Infrastruktura społeczna

W miejscowości Komorowo nie występuje:

- obiekt sakralny,
- ochotnicza straż pożarna,
- placówki społeczne, handlowe z wyjątkiem jednego sklepu ogólnospżywczego.,
- przedszkole, szkoła,
- świetlica,
- placówka zdrowia.

4.2.1 Oświata

W miejscowości nie ma szkół ani przedszkoli. Dzieci i młodzież dowożone są do Zespołu Szkół: Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Ujeźdźcu Wielkim. Z kolei młodzież w wieku ponadgimnazjalnym uczęszcza do szkół zlokalizowanych w Trzebnicy bądź Wrocławiu.

4.2.2 Zdrowie

Na terenie miejscowości nie ma zlokalizowanych placówek służby zdrowia.

Najbliższa placówka zdrowia - Zakład Opieki Zdrowotnej mieści się w Trzebnicy. Tam też znajduje się najbliższa apteka. Ponadto funkcję lecznictwa na rzecz mieszkańców Komorowa realizuje także Szpital im. Św. Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy.

Apteki również najbliższe są w Trzebnicy. Bliżej, w Ujeźdźcu Wielkim, jest punkt apteczny.

4.2.3 Obiekty i tereny rekreacyjne

Na terenie miejscowości znajduje się pełnowymiarowe boisko sportowe do piłki nożnej, jednak stan obiektu pozostawia wiele do życzenia. Przede wszystkim razi w oczy stan murawy, którą należało by wymienić. Przy boisku brak jest infrastruktury, która umożliwiłaby działalność drużyny. Obecnie nie funkcjonuje tu żadne stowarzyszenie działające na rzecz sportu. Jest to jedyny obiekt sportowy zlokalizowany we wsi. Konieczna jest modernizacja boiska, bądź też budowa nowego wielofunkcyjnego, które umożliwiłoby prowadzenie innych gier zespołowych, takich jak koszykówka czy siatkówka. Jest to jedyny tego typu obiekt w Komorowie.

Brakuje też infrastruktury rekreacyjnej dla najmłodszych mieszkańców Komorowa. We wsi nie ma placu zabaw.

W małych miejscowościach infrastruktura społeczna i rekreacyjno-sportowa jest miejscem przeznaczonym do spędzania czasu wolnego, rekreacji, rozwijania zainteresowań u dzieci i młodzieży, a także integracji lokalnych społeczności. Odpowiednio przygotowana infrastruktura w tym zakresie pełni szereg funkcji społecznych. Obecna infrastruktura rekreacyjno - sportowa nie spełnia założonych funkcji. Można powiedzieć, że potencjał tego miejsca nie jest wykorzystany. Opisywany teren wymaga kompleksowej modernizacji i

właściwego zagospodarowania. Dzięki temu rekreacyjno-sportowa oferta Komorowa ulegnie znacznej poprawie i będzie pełniła założone funkcje rekreacyjno-sportowe i społeczne.

W Komorowie nie ma także świetlicy. Oznacza to, że we wsi brakuje miejsca spotkań, działań na rzecz rozwoju kultury i edukacji.

Mieszkańcy mogą korzystać z innych obiektów sportowych mieszczących się głównie w Trzebnicy, które w większości należą do Zespołu Placówek Kultury w Trzebnicy. W ramach jego działalności, organizowane są tam między innymi: studia tańca, zajęcia ceramiczne, aerobic, step i callanetics oraz działa tam sekcja samoobrony Yun-Jung-Do i Tekwon-Do.

4.2.4 Kultura i dziedzictwo kulturowe

Działalność kulturalna

Na terenie wsi nie funkcjonują odrębne ośrodki kultury. Mimo braku świetlicy wiejskiej, mieszkańcy wsi starają się organizować integrujące ich spotkania, jak chociażby poczęstunek Wigilijny itp.

W miejscowości Komorowo nie są obecnie organizowane imprezy kulturalne. Głównym powodem jest brak miejsca, w które można by było wykorzystać w tym celu. W Trzebnicy odbywają się cyklicznie interesujące imprezy kulturalne i rekreacyjno - sportowe, w których może brać udział społeczność Komorowa. Są to m. in.:

- Trzebnickie Święto Sadów (koniec września);
- Festiwal Muzyki Kameralnej i Organowej (maj- październik);
- Wieczory Lisztowskie (jesień- zima);
- Uliczny Bieg Sylwestrowy – 10 km (31 grudnia);
- Leśne Przedbiegi (w przedostatnią niedzielę każdego miesiąca);
- Otwarte Mistrzostwa Polski w Chińczyka (początek października).

Obiekty dziedzictwa kulturowego

W wojewódzkiej ewidencji zabytków widnieje kilkanaście obiektów, które znajdują się na terenie miejscowości. W miejscowości znajduje się budynek szkoły podstawowej z końca

XIX wieku, domy mieszkalne z początku XX wieku, a także mur z kapliczką z końca XIX wieku, zabytkowa zabudowa szachulcowa. W ewidencji znajdują się następujące obiekty:

- dom mieszkalny (Komorowo 2) – początek XX wieku,
- dom mieszkalny (Komorowo 12)- początek XX wieku,
- budynek gospodarczy (Komorowo 12) – początek XX wieku,
- mur z bramą (Komorowo 12) - początek XX wieku,
- dom mieszkalny (Komorowo 13) – koniec XIX wieku,
- mur z kapliczką (Komorowo 13) – koniec XIX wieku,
- dom mieszkalny (Komorowo 17) – początek XX wieku,
- dom mieszkalny (Komorowo 19) – początek XX wieku,
- dom mieszkalny (Komorowo 21) – początek XX wieku,
- dom mieszkalny (Komorowo 23) – ok. 1905 r.,
- dom mieszkalny (Komorowo 24) – ok. 890 r.,
- obora (Komorowo 24) – ok. 1886 r.,
- dom mieszkalny (Komorowo 25) – ok. 1897 r.,
- obora (Komorowo 25) – koniec XIX wieku,
- dom mieszkalny (Komorowo 27) – początek XX wieku,
- dom mieszkalny (Komorowo 28) – koniec XIX wieku,
- obora (Komorowo 28) – 1895 r.
- szkoła podstawowa (Komorów 33) – koniec XIX wieku,
- dom mieszkalny (Komorowo 35) – początek XX wieku,
- dom mieszkalny (Komorowo 36) – koniec XIX wieku.

Na terenie miejscowości znajdują się także dwa pomniki przyrody: Dąb i Jesion. Ciekawostką jest, iż na terenach miejscowości występuje objęta ścisłą ochroną białorzotka, należąca do rzadkich okazów ptaków w Polsce.

4.3 Gospodarka

4.3.1 Bezrobocie

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Trzebnicy zarejestrowanych jest tylko 9 osób bezrobotnych z Komorowa (stan na koniec listopada 2012 r.). Poziom ten jest stosunkowo

niski i odzwierciedla trend niskiego bezrobocia we wsi (4 zarejestrowanych osób na koniec 2011 r. i 7 osób bezrobotnych w roku 2010).

4.3.2 Podmioty gospodarcze

Niski poziom bezrobocia związany jest z bliskością większych rynków pracy, jak Trzebnica, a zwłaszcza Wrocław. W Komorowie zarejestrowanych jest kilka podmiotów gospodarczych, które należą do sektora małych i mikro przedsiębiorstw (MSP): rodzinne firmy usługowe i handlowe, świadczące usługi z branży budowlanej, artystycznej oraz transportu i handlu.

Poniższe tabele prezentują rodzaje prowadzonej działalności gospodarczej w Komorowie:

Tabela 2 Obszary działalności firm z Komorowa w latach 2009 – 2011

Rok	2009	2010	2011
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1	1	1
Przemysł i budownictwo	5	4	3
Usługi	1	3	4

Tabela 3 Klasy wielkości zatrudnienia w podmiotach gospodarczych w Komorowie w latach 2009 – 2011

Klasy wielkości zatrudnienia w podmiotach gospodarczych	2009	2010	2011
0 - 9	6	7	7
10 - 49	1	1	1

Najważniejsze firmy działające/pochodzące z Komorowa:

- IMPORT-EKSPORT OWOCÓW I WARZYW ŁUKASZ KACPRZAK ,

- MARCIN GASZTYK EURO-SYSTEM,
- Pro-Tec Jacek Szponder,
- PRZEMYSŁAW SZYLDEROWICZ PRACOWNIA PLASTYCZNA ART PROJEKT,
- Tomasz Bąk Usługi medyczne,
- sklep spożywczy.

Ze względu na fakt, iż w Komorowie dominują gleby V i VI klasy, a więc gleby ubogie, jałowe. Obecnie dominują łąki i nieużytki, bowiem jakakolwiek uprawa jest nieopłacalna. Istniejące gospodarstwa są rozdrobnione. Mieszkańcy nie mają w posiadaniu większych połaci. W chwili obecnej mieszkańcy Komorowa nie utrzymują się z rolnictwa.

4.3.3 Turystyka

Wieś Komorowo jest miejscowością mało atrakcyjną z punktu widzenia turysty. Brak w niej obiektów historycznych, przyrodniczych, sportowych, które stanowią podstawę ruchu turystycznego. W okolicach wsi nie ma również lasów czy zbiorników wodnych, które w okresie letnim mogły by stanowić atrakcyjne miejsce odpoczynku ludności. Komorowo nie mają więc rozbudowanego zaplecza noclegowego. Z uwagi na niski odsetek mieszkańców zajmujących się rolnictwem ciężko w tym wypadku dostrzec potencjał agroturystyczny.

5 Analiza SWOT

Efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością jest analiza SWOT. Zawiera ona określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjąc będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju. Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu miejscowości i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć. Przeprowadzenie analizy SWOT jest jednym z czynników umożliwiających podjęcie prawidłowej decyzji na podstawie posiadanych informacji. Umożliwia usystematyzowanie danych dotyczących projektu i podpowiada kierunki rozwiązań. Przeprowadzenie jej jest niezbędne do prawidłowej oceny sytuacji.

S (Strengths) – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę miejscowości

W (Weaknesses) – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę w miejscowości

O (Opportunities) – szanse: wszystko, co stwarza dla miejscowości szansę korzystnej zmiany

T (Threats) – zagrożenia: wszystko, co stwarza dla miejscowości niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej

Na podstawie analizy zasobów gminy Trzebnica oraz wsi Komorowo, konsultacji społecznych przeprowadzonych w formie zapytań z mieszkańcami i liderami lokalnymi sporządzono analizę SWOT, która stanowi punkt wyjścia dla wyznaczenia i realizacji wizji rozwoju miejscowości. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji o gminie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych).

5.1.1 Mocne i słabe strony miejscowości

Tabela 4. Mocne i słabe strony miejscowości

MOCNE STRONY MIEJSCOWOŚCI, ATUTY	SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚCI, PROBLEMY
<ul style="list-style-type: none"> → Niewielka odległość od dużych ośrodków miejskich – Wrocławia, Trzebnicy; → Bliskość Ujeżdźca Wielkiego – na terenie tej miejscowości mieści się najbliższa szkoła podstawowa i gimnazjum, zakład opieki zdrowotnej oraz apteka; → Wieś zelektryfikowana – na terenie wsi znajdują się dwie stacje transformatorowe; → Rosnąca liczba mieszkańców; → Droga powiatowa przechodząca przez teren Komorowa czyni wieś bardziej dostępną komunikacyjnie; → Miejscowość objęta jest siecią telekomunikacyjną – dostęp do sieci TPS.A., dostęp do sieci Internet za 	<ul style="list-style-type: none"> → Brak świetlicy, która mogłaby pełnić funkcje społeczne, kulturalne i integrujące lokalną społeczność – jest tylko wyznaczone miejsce pod przyszłą inwestycję; → Brak placu zabaw dla dzieci – jest tylko wyznaczone miejsce pod przyszłą inwestycję; → Brak Miejskiego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla całej miejscowości (jedynie kilka działek posiada); → Brak kanalizacji; → Niewystarczająca infrastruktura sportowo-rekreacyjna – boisko w złym

MOCNE STRONY MIEJSCOWOŚCI, ATUTY	SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚCI, PROBLEMY
<p>pośrednictwem powyższego operatora, ponadto na terenie miejscowości jest pełny zasięg telefonii komórkowej;</p> <p>→ Zabytki: budynek szkoły podstawowej z końca XIX wieku, domy mieszkalne z początku XX wieku, a także mur z kapliczką z końca XIX wieku, zabytkowa zabudowa szachulcowa;</p> <p>→ Niskie bezrobocie wśród mieszkańców;</p>	<p>stanie technicznym jako jedyny tego typu obiekt we wsi;</p> <p>→ Słaby potencjał turystyczny, mało atrakcyjne położenie geograficznie miejscowości – brak zbiorników wodnych, czy innych cieków wodnych, terenów zalesionych, infrastruktury rekreacyjnej, sportowej, noclegowej, co sprawia, że miejscowość nie jest atrakcyjna turystycznie;</p> <p>→ Nieudrożniony rów melioracyjny, a także brak zagospodarowania terenu wokół;</p> <p>→ Brak podłączenia do sieci gazowej;</p> <p>→ Brak zainteresowania mieszkańców działalnością agroturystyczną, co wynika również ze słabej atrakcyjności miejscowości;</p> <p>→ Brak we wsi szkoły podstawowej, punktu przedszkolnego;</p> <p>→ Brak punktu medycznego, zakładu opieki zdrowia, apteki;</p> <p>→ Brak oferty zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży</p>

Źródło: Opracowanie Acquis Consulting

5.1.2 Szanse i zagrożenia

Tabela 5 Szanse i zagrożenia miejscowości Komorowo

SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>→ Zintensyfikowanie zabiegów gminy o środki unijne (Regionalne Programy Operacyjne, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich);</p> <p>→ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich „Odnowa i rozwój wsi” może być ważnym źródłem wsparcia dla lokalnych inicjatyw, które przysłużą się zarówno podniesieniu jakości życia mieszkańców, jak i zrównoważonemu rozwojowi lokalnej gospodarki;</p> <p>→ Aktywna działalność samorządu na poziomie powiatu i gminy – na obu poziomach samorządu terytorialnego powstały długoterminne plany rozwoju. Na poziomie gminy realizowanych jest wiele inicjatyw służących poprawie sytuacji społeczno – ekonomicznej;</p> <p>→ Realizacja założeń ujętych w przyjętych dokumentach planistycznych gminy (Plan Rozwoju Lokalnego);</p> <p>→ Realizacja założeń Planu Odnowy Miejscowości, który wskazuje oraz przedstawia wstępny harmonogram inwestycji niezbędnych do wykonania w miejscowości, co wpłynie na znaczną poprawę jakości życia mieszkańców;</p>	<p>→ Zmniejszenie się poziomu integracji ludności wsi ze względu na zły stan infrastruktury w tym zakresie, brak świetlicy – miejsca spotkań;</p> <p>→ Kryzys gospodarczy, w efekcie którego dochody budżetowe gminy mogą być niższe niż przewidywane, a co za tym idzie, zostanie zrealizowanym mniej inwestycji niż zostało zaplanowane;</p> <p>→ Stagnacja w rozwoju wsi, co może przyczynić się do odpływu mieszkańców do innych miast;</p> <p>→ Braku środków na kontynuację zaplanowanych we wsi inwestycji (kanalizacja sanitarna, udrożnienie rowu melioracyjnego, budowa świetlicy, budowa placu zabaw, modernizacja boiska);</p> <p>→ Spadek aktywności społecznej mieszkańców, która stymuluje rozwój wsi i pobudza władze gminne do inwestowania na jej rzecz;</p>

<p>→ Remont oraz budowa miejsc spędzania czasu wolnego (tereny rekreacyjno-sportowe, place zabaw, świetlica)– zwiększy to atrakcyjność wsi oraz pozytywnie wpłynie na jakość życia mieszkańców, co może zapobiec zmniejszaniu liczby mieszkańców;</p>	
---	--

Źródło: Opracowanie Acquis Consulting

5.1.3 Zidentyfikowane problemy

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych zidentyfikowano następujące problemy:

- Słabo rozwinięta oferta rekreacyjno-sportowa we wsi:
 - Brak atrakcyjnego miejsca spotkań lokalności społecznej – mało atrakcyjna oferta miejscowości w zakresie rekreacyjno-sportowym- Boisko sportowe wymagające rozbudowy i modernizacji,
 - Brak świetlicy,
 - Brak oferty dodatkowych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,
 - Brak placu zabaw,
- Niewystarczająca infrastruktura techniczna :
 - Nieudrożniony rów melioracyjny i niezagospodarowany przyległy do niego teren,
 - Brak przystanku autobusowego po jednej stronie drogi,
 - Brak kanalizacji sanitarnej,
 - Brak instalacji gazowej.

Jednym z głównych problemów wskazanych przez mieszkańców jest bardzo słabo rozwinięta oferta rekreacyjno-sportowa i społeczno-kulturalna wsi. Fakt ten przyczynia się do zmniejszania aktywności społeczeństwa, szczególnie w obszarze sportu, kultury i działalności na rzecz mieszkańców. W szerszej perspektywie czasowej może to doprowadzić do stagnacji rozwoju wsi i odpływu ludności.

W tym obszarze problemowym przede wszystkim wskazuje się na brak odpowiedniego miejsca, które mogło by służyć mieszkańcom do spędzania wolnego czasu w wartościowy sposób (dotyczy to przede wszystkim dzieci i młodzieży, ale także osób dorosłych) i integracji. W Komorowie nie ma świetlicy wiejskiej, ani żadnego innego miejsca, w którym lokalna społeczność mogłaby się integrować, spędzać czas, organizować zabawy dla dzieci itp. Brak świetlicy we wsi jest bardzo uciążliwy i ogranicza aktywność mieszkańców. W planach mieszkańców jest zorganizowanie Koła Gospodyń Wiejskich, jednak ze względu na brak miejsca spotkań, inicjatywa nie została do tej pory zrealizowana.

Mieszkańcy uskarżają się także na brak placu zabaw dla dzieci. Sytuacja ta przyczynia się do zmniejszania się poziomu aktywności fizycznej wśród dzieci. Ponadto wpływa na osłabienie się integracji małych mieszkańców Sobociska, a także ich rodziców.

W Komorowie wyznaczono tereny, które mają potencjał do rozwoju infrastruktury rekreacyjno-sportowej. Jednym z nich jest teren na którym obecnie znajduje się boisko piłkarskie. Wielkość oraz lokalizacja terenu rekreacyjnego umożliwia zaplanowanie znacznie ciekawszego i bardziej atrakcyjnego boiska wielofunkcyjnego, umożliwiającego organizowanie innych gier zespołowych, takich jak koszykówka czy siatkówka. Takie działania dostarczyłyby młodym mieszkańcom wsi miejsc, w których mogliby w sposób aktywny spędzać wolny czas oraz rozwijać swoje zainteresowania. Odpowiednio przygotowane tereny rekreacyjno-sportowe mogłyby się stać miejscem spotkań nie tylko mieszkańców Sobociska, ale także pobliskich miejscowości, które takich obiektów nie mają. Przyczyniłoby się to z pewnością do integracji społeczności Sobociska i okolic. Dzięki tego i innego rodzaju przedsięwzięciom tworzy się więź między mieszkańcami oraz poczucie przynależności do społeczności lokalnej i miejsca zamieszkania. Działanie w tym zakresie służyłoby propagowaniu zdrowego stylu życia oraz sportu jako formy rekreacji i z pewnością przysłużyłoby się integracji społeczeństwa.

Należałoby również poszerzyć ofertę w zakresie zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży. Po modernizacji terenów rekreacyjno-sportowych mogłyby się odbywać zajęcia sportowe.

Kolejnym problemem zidentyfikowanym przez mieszkańców jest niewystarczająca infrastruktura techniczna. Mieszkańcy wskazują na konieczność udrożnienia rowu melioracyjnego i brak zagospodarowania terenu do niego przyległego.

Istotnym problemem jest także brak przystanku autobusowego (w stronę Ujeźdźca Wielkiego). Taka sytuacja nie tylko powoduje dyskomfort podczas dojazdu do pracy, szkoły, ale także zagraża bezpieczeństwu mieszkańców.

Mieszkańcy uskarżają się także na brak kanalizacji sanitarnej i instalacji gazowej.

6 Wizja rozwoju miejscowości

6.1 Wizja i cele strategiczne

Na podstawie oceny atutów oraz słabych stron miejscowości, opracowano wizję oraz misję miejscowości, a także cele szczegółowe, których realizacja umożliwi spójny rozwój wsi i przyczyni się do wzrostu poziomu życia mieszkańców.

Wizja wsi

Komorowo – wieś atrakcyjna dla jej mieszkańców, stwarzająca dogodne warunki do życia oraz do spędzania wolnego czasu i rozwoju zainteresowań.

Misja

Zapewnienie warunków gwarantujących wysoką jakość życia mieszkańców oraz możliwości ich rozwoju społeczno-kulturowego, przy jednoczesnej stymulacji aktywności społeczności lokalnej w celu zwiększenia poziomu jej integracji.

Na podstawie wizji oraz misji Komorowa, można wskazać strategiczne cele, których realizacja będzie etapem pośrednim w dążeniu do wypełnienia wizji miejscowości. W ramach celów strategicznych można natomiast wskazać konkretne działania, których produkty będą przyczyniać się do realizacji ogólnej linii rozwoju miejscowości.

Cele strategiczne

Cel 1 Podniesienie stopnia integracji ludności wsi oraz zadbanie o rozwój dzieci i młodzieży, poprzez rozbudowę infrastruktury społecznej i sportowo-rekreacyjnej

Rozbudowa infrastruktury społecznej, przyczyni się do wzrostu poziomu życia mieszkańców wsi, co z całą pewnością wpłynie na ich większe przywiązanie do miejscowości i

tym samym zmniejszy zagrożenie wyjazdami do dużego miasta w poszukiwaniu możliwości rozwoju osobistego i zawodowego. Ważne jest także zapewnienie wysokiego poziomu rozwoju młodzieży i młodym mieszkańcom wsi. Atrakcje na terenie wsi mogą ich skłonić do pozostania w rodzinnej miejscowości, a dobre warunki komunikacyjne umożliwić rozwój poprzez korzystanie z dobrodziejstw dużych miast (uczelnie wyższe, teatry, kina, itp). Wieś powinna zagwarantować jakość życia zbliżoną do jakości życia w mieście, aby odwieść mieszkańców od wyjazdu do dużych miast.

Istotne jest tu stworzenie odpowiedniej infrastruktury w tym zakresie, zwłaszcza rozbudowanie infrastruktury społecznej, która wpływa na zwiększanie poziomu integracji mieszkańców miejscowości i promowanie zdrowego stylu życia. Zapewnienie dobrych warunków życia na wsi ma na celu skłonienie młodzieży do pozostania w rodzinnej miejscowości. Poprzez podnoszenie poziomu życia mieszkańców na wsi można uczynić ją miejscem konkurencyjnym w stosunku do miasta.

Udostępnienie mieszkańcom właściwych centrów dla integracji (świątelnia wiejska) pozwoli na podjęcie lokalnych działań np. w sferze wypracowania własnych produktów lokalnych w oparciu o elementy tradycji z regionów migracyjnych mieszkańców, jak i organizacja imprez tematycznych (Dzień Dziecka, Dożynki, spotkania opłatkowe, zabawy karnawałowe itp.), rozwinięcie różnych kół zainteresowań, przeprowadzanie zebrań informacyjno-robotycznych.

Działania:

- Budowa świątelnicy,
- Budowa placu zabaw
- Poprawa infrastruktury rekreacyjno-sportowej

Cel 2 Podniesienie ogólnych warunków życia mieszkańców w zakresie infrastruktury technicznej

Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej, przyczyni się do wzrostu poziomu życia mieszkańców wsi, a to pewnością wpłynie na ich większe przywiązanie do miejscowości i tym samym zmniejszy zagrożenie wyjazdami do innych miast w poszukiwaniu lepszych

warunków życia. Mieszkańcom Sobociska należy zapewnić dogodne warunki życia w zakresie podstawowych potrzeb.

Działania:

- Budowa kanalizacji sanitarnej,
- Budowa sieci gazowej,
- Udrożnienie rowu melioracyjnego wraz z zagospodarowaniem terenu do niego przyległego,
- Budowa drugiego przystanku

Realizacja powyższych celów wpłynie na:

- wzrost standardu życia na terenie wsi – poprzez realizację wymienionych potrzeb, mieszkańcy otrzymają możliwość atrakcyjnego spędzenia wolnego czasu. Zapewnienie atrakcyjnych miejsc spędzania wolnego czasu dla mieszkańców wsi zasadniczo wpłynie na ich poziom zadowolenia. Spełnienie potrzeb mieszkańców w zakresie ciekawej oferty rekreacyjno-sportowej przyczyni się do promowania zdrowego stylu życia i integracji społecznej. Spełnienie potrzeb mieszkańców w zakresie infrastruktury technicznej przyczyni się do wzrostu standardu życia na terenie Komorowa;
- wzrost bezpieczeństwa dzieci poprzez zapewnienie im atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu w sposób aktywny;
- wzrost bezpieczeństwa mieszkańców wsi poprzez remont infrastruktury drogowej;
- wzrost zadowolenie mieszkańców wsi, poprzez zapewnienie im dogodnych warunków życia w zakresie infrastruktury technicznej oraz społecznej;
- wzrost atrakcyjności wsi w oczach jej mieszkańców – realne efekty troski o potrzeby mieszkańców przyczyni się do zapobiegania migracji, która na terenach wiejskich jest dość powszechnym zjawiskiem. Młodzi ludzie natomiast mając możliwość realizacji własnych potrzeb na terenie wsi, rzadziej będą się decydować na migrację do dużych miast;
- wzrost integracji ludności - W małych miejscowościach infrastruktura rekreacyjno-

sportowa jest miejscem przeznaczonym do spędzania czasu wolnego, rekreacji, rozwijania zainteresowań u dzieci i młodzieży, a także integracji lokalnych społeczności. Odpowiednio przygotowana infrastruktura w tym zakresie pełni szereg funkcji społecznych.

6.2 Odniesienie do lokalnych dokumentów strategicznych

Dla wsi Komorowo dokumentami, które wyznaczają ramy rozwoju na poziomie powiatu oraz gminy są:

- Strategia zrównoważonego rozwoju Powiatu Trzebnickiego w latach 2007-2013 – przyjęta uchwałą XL/234/06 Rady Powiatu Trzebnickiego z dnia 25 października 2006 roku,
- Strategia rozwoju turystyki Gminy Trzebnica, przyjęta Uchwałą XVI/172/08 Rady Miejskiej z Trzebnicy z dnia 24 kwietnia 2008 roku,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica z dnia 26 września 2012 roku.

Przedstawione powyżej cele strategiczne i szczegółowe oraz zadania do realizacji pokrywają się z głównymi kierunkami rozwoju zarówno powiatu, jak i gminy. W oparciu o Strategię zrównoważonego rozwoju powiat trzebnicki stawia przed sobą dwa strategiczne cele rozwojowe (długoterminowe):

- rozwój i modernizacja infrastruktury powiatu,
- zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego

Realizując cel strategiczny poprzez pierwszy cel szczegółowy powiat będzie systematycznie zmniejszał zapóźnienia w dziedzinie infrastruktury oraz wpływał na rozwój gospodarczy i społeczny swoich mieszkańców.

Drugi i trzeci z celów strategicznych odnosi się do funkcji produkcyjnych, usługowych powiatu oraz zapewnienia rozwoju społeczności lokalnej. Cel ten będzie realizowany z jednej

strony poprzez wykorzystanie jednego z największych bogactw powiatu, czyli warunków przyrodniczych, jak również wspieranie, wszelkimi dostępnymi przez powiat metodami, przedsiębiorców lokalnych.

Rozwój gospodarczy w powiecie jest warunkiem rozwoju społecznego. Pozwala on na zwiększenie dochodów, zarówno budżetowych powiatu, jak i gospodarstw domowych, niezbędnych dla prawidłowego rozwoju społecznego. Ponadto, rozwój gospodarczy, gwarantuje obniżenie poziomu negatywnych zjawisk społecznych takich jak: bezrobocie, wykluczenie społeczne, alkoholizm, pauperyzacja i przestępczość. Obok rozwoju gospodarczego istotnym zamierzeniem tego celu jest pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców. Z jednej strony ma to spowodować zwiększenie bezpieczeństwa publicznego, bezpieczeństwa zdrowotnego, a także doprowadzić do zmniejszenia patologii społecznych tj. alkoholizmu, narkomanii. Z drugiej strony cele cząstkowe (zadania) służące realizacji celu operacyjnego „zapewnienie warunków rozwoju społecznego oraz integracja wspólnoty lokalnej” mają doprowadzić do większej identyfikacji mieszkańców ze swoją „małą ojczyzną”.

Postanowienia powyższych dokumentów znalazły swoje odzwierciedlenie w Planie Odnowy Miejscowości Komorowo oraz w sformułowanych przez mieszkańców celach szczegółowych prowadzących do realizacji celu strategicznego oraz w wizji i misji rozwoju wsi.

7 Potrzeby i priorytety inwestycyjne na lata 2013 – 2020

7.1 Plan działań

W ramach konsultacji społecznych władze Gminy przeprowadziły szereg rozmów z mieszkańcami Sobociska, którzy zostali poproszeni między innymi o wskazanie inwestycji, jakie uważają za najważniejsze do przeprowadzenia w ciągu najbliższych lat.

W wyniku identyfikacji potrzeb inwestycyjnych sołectwa stworzona została następująca lista działań na lata 2013-2020:

➤ Budowa świetlicy wiejskiej wraz z placem zabaw i wiatą wypoczynkową

W ramach zadania zaplanowano budowę budynku świetlicy wiejskiej jako obiekt wolnostojący, parterowy, niepodpiwniczony, z dachem dwuspadowym o konstrukcji drewnianej, kryty dachówką (ewentualnie blachą dachówko podobną). Obiekt zaplanowano w technologii tradycyjnej o konstrukcji murowanej. W budynku zaplanowano wydzielenie:

- sali głównej, w której można będzie organizować spotkania ludności wiejskiej,
- zaplecze kuchenne, dające możliwość sporządzania napoi oraz drobnych posiłków,
- pomieszczenia higieniczno-sanitarne

W otoczeniu świetlicy zaplanowano stworzenie wiaty o konstrukcji drewnianej z posadzką utwardzoną kostką, a także placu zabaw dla dzieci.

Przestrzeń zabawowo – rekreacyjna dla dzieci obejmie:

- piaskownicę – jako centralny punkt placu zabaw i jego podstawowy element
- huśtawkę wagową,
- drewniany pociąg, który stanowi atrakcyjne urządzenie zabawowe przeznaczone dla najmłodszych użytkowników placu zabaw. W jego skład wchodzi: ścianka wspinaczkowa, rura oraz zjeżdżalnia.

Dzięki budowie świetlicy wiejskiej wraz z przyległą infrastrukturą, społeczność Komorowa uzyska miejsce spotkań oraz alternatywę dla spędzenia wolnego czasu przez dzieci i młodzież, szczególnie w przypadku wystąpienia niesprzyjających warunków atmosferycznych

do zabawy na placu zabaw lub na boisku do piłki nożnej i siatkówki. W świetlicy będą mogły być organizowane spotkania, panele dyskusyjne. Budowa świetlicy przysłuży się pośrednio realizacji pozostałych celów szczegółowych i kompleksowo wpłynie na realizację celu strategicznego Komorowa.

➤ **Udrożnienie rowu melioracyjnego wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu**

Udrożnienie rowu w wydatny sposób przysłuży się podniesieniu poziomu bezpieczeństwa mieszkańców, a zagospodarowanie terenu w okolicy rowu poprawi estetykę wsi.

➤ **Budowa kanalizacji sanitarnej**

Dzięki budowie kanalizacji na terenie wsi zniwelowany zostanie nieprzyjemny zapach. Brak sprawnej kanalizacji przeszkadza mieszkańcom, zwłaszcza w miesiącach letnich. Rozwiązanie tego problemu wpłynęłoby niewątpliwie pozytywnie na samopoczucie mieszkańców i podniesienie ich poziomu życia na wsi. Zapewnienie im dogodnych warunków życia w zakresie infrastruktury technicznej pozwoli zapobiec problemowi migracji. Te działania uczynią z Komorowa atrakcyjne miejsce zamieszkania.

➤ **Modernizacja boiska**

Teren rekreacyjny wokół boiska posiada duży potencjał, który niestety nie jest wykorzystany. Znajdujące się tam boisko piłkarskie jest w złym stanie i wymaga modernizacji. W ramach prac zaplanowano stworzenie wielofunkcyjnego boiska: do piłki nożnej, koszykówki i siatkówki. Działanie będzie odpowiedzią na potrzeby mieszkańców (zwłaszcza młodzieży) w zakresie podniesienia warunków życia, poprzez udostępnienie im ciekawej infrastruktury rekreacyjno-sportowej.

➤ **Budowa przystanku**

Wybudowanie przystanku przy głównej drodze przechodzących przez Komorowo będzie związany z zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańców (a zwłaszcza dzieci i młodzieży). Wykonanie przystanku znacząco ograniczy ryzyko potrącenia i w wydatny sposób przysłuży się podniesieniu poziomu bezpieczeństwa mieszkańców. Działanie przyczyni się także do poprawy komfortu życia mieszkańców, którzy będą się mogli schronić pod wiatą w czasie deszczu podczas oczekiwania na autobus.

➤ **Budowa sieci gazowej**

W ramach tego zadania zaplanowano budowę sieci gazowej. Działanie to przyczyni się do polepszenia warunków życia mieszkańców wsi, a tym samym wpłynie na ich poziom zadowolenia z życia w Komorowie.

7.2 Harmonogram działań

Wybrane przez mieszkańców działania realizowane będą w ramach środków samorządu Gminy oraz funduszy zewnętrznych. Podczas konsultacji społecznych mieszkańcy Sobociska wyszczególnili planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną. Wskazano planowane zadania w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości:

➤ Zadania o najwyższym priorytecie:

- Budowa świetlicy wraz z placem zabaw i wiatą rekreacyjną
- Udrożnienie rowu melioracyjnego wraz i zagospodarowanie terenu przyległego,
- - Modernizacja boiska

➤ Zadania o niższym priorytecie:

- Budowa sieci gazowej
- Budowa kanalizacji sanitarnej
- Budowa przystanku.

Tabela 6 Harmonogram działań

L.p.	Zadanie	Szacunkowy koszt [zł]	Źródło finansowania	Przybliżony Termin realizacji [lata]
1	Budowa świetlicy wraz z placem zabaw i wiatą rekreacyjną	550 000,00	Środki własne Gminy Trzebnica/ PROW 2007-2013 (Odnowa i rozwój wsi)	2013-2014
2.	Modernizacja boiska	70 000,00	Środki własne Gminy Trzebnica/ PROW 2014-2020	2016-2017
3.	Udrożnienie rowu melioracyjnego i zagospodarowanie terenu przyległego	120 000,00	Środki własne Gminy Trzebnica/ PROW 2014-2020	2016-2018
4.	Budowa przystanku	10 000,00	Środki własne Gminy Trzebnica/ PROW 2014-2020	2019-2020
5.	Budowa kanalizacji sanitarnej	1 200 000,00	Środki własne Gminy Trzebnica/ PROW 2014-2020	2019-2020
6.	Budowa sieci gazowej	1 800 000,00	Środki własne Gminy Trzebnica	2019-2020

Źródło: Opracowanie własne Acquis Consulting

8 Wdrażanie i monitorowanie Planu Odnowy Miejscowości

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Komorowo musi zostać poprzedzone jego akceptacją przez mieszkańców miejscowości, w formie uchwały zebrania wiejskiego. W dalszej kolejności dokument zostanie poddany pod głosowanie Radzie Gminy, która zatwierdza Plan Odnowy Miejscowości, wprowadzi go tym samym w życie.

Nad wdrożeniem planu czuwać będzie Sołtys, Rada Sołecka Komorowo oraz Burmistrz Miasta i Gminy Trzebnica.

Tabela 7 Harmonogram wdrożenia Planu Odnowy Miejscowości Komorowo

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji
1.	Przedstawienie Planu Odnowy Miejscowości Komorowo na Zebraniu Wiejskim i Radzie Sołeckiej	Sołtys Miejscowości	Grudzień 2012 r.
2.	Przyjęcie Planu Odnowy Miejscowości Komorowo	Rada Sołecka Wsi Komorowo lub Rada Miejska w Trzebnicy	Grudzień 2012 r.
3.	Zatwierdzenie Planu Odnowy Miejscowości Komorowo	Rada Miejska w Trzebnicy	Styczeń 2013 r.
4.	Zamieszczenie Planu Odnowy Miejscowości Komorowo na stronach internetowych Gminy	Burmistrz Gminy Trzebnica	Styczeń 2013 r.
5.	Opracowanie dokumentacji technicznej inwestycji wskazanych w Planie, w tym operacji kwalifikujących się do wsparcia ze środków PROW	Burmistrz Gminy Trzebnica	2012-2019
6.	Realizacja zadań określonych w Planie Odnowy Miejscowości	Burmistrz Gminy Trzebnica, Rada Sołecka i Sołtys Wsi Komorowo	2013-2020

Źródło: Opracowanie własne Acquis Consulting

Ze względu na dynamikę zmian społeczno-gospodarczych, możliwość wystąpienia zdarzeń niemożliwych do przewidzenia lub w innych uzasadnionych wypadkach, Plan Odnowy

Miejscowości Komorowo może zostać zmieniony lub uzupełniony w każdej jego części.

Każdy mieszkaniec Komorowa może poprzez radę sołecką złożyć wniosek w zakresie zmian i uzupełnień w Planie Odnowy Miejscowości. Każdy taki wniosek musi zostać przyjęty uchwałą Zebrania Wiejskiego i zatwierdzony przez Radę Gminy.

Monitoring będzie polegał na zbieraniu informacji na temat przebiegu zaplanowanych w miejscowości inwestycji oraz oceną ich prawidłowości oraz spójności z niniejszym planem. W miarę możliwości dokonywane będą okresowe zestawienia postępów we wdrażaniu postanowień Planu, poparte mierzalnymi wskaźnikami. W monitorowaniu będą brać udział te komórki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy Trzebnica, które zostaną zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Komorowo.

Po pozytywnej opinii lokalnej społeczności i uchwaleniu Planu, będzie on obowiązywał do roku 2020. Oceny wdrożenia Planu, zarówno okresową, jak i końcową po upływie okresu obowiązywania, dokona Rada Sołecka Komorowo.

Zamierzenia przedstawione w niniejszym Planie będą upowszechniane w gronie przyszłych beneficjentów, wykonawców i podmiotów odpowiedzialnych za wdrożenie Planu. Komunikacja oprze się na trzech narzędziach pozostających do dyspozycji Miejscowości i Gminy.

Głównym źródłem informacji będą oficjalne strony Gminy Trzebnica, gdzie Plan Odnowy Miejscowości będzie w całości udostępniony do pobrania w formie elektronicznej przez zainteresowanych.

Drugim źródłem informacji będzie prasa lokalna i regionalna. To medium może zostać wykorzystane na etapie wyłaniania wykonawców do poszczególnych operacji w ramach planów inwestycyjnych przedstawionych w niniejszym dokumencie.

Lista przedsięwzięć inwestycyjnych zamieszczona w Planie pozwala także na identyfikację ewentualnych wykonawców/inwestorów, do których osoby odpowiedzialne za wdrażanie Planu będą mogły skierować akcje promocyjne i reklamę bezpośrednią, m.in. możliwość zaproszenia do negocjacji potencjalnych partnerów przy realizacji poszczególnych działań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Komorowo.

Spis rysunków i tabel

Spis rysunków

Rysunek 1 Lokalizacja powiatu trzebnickiego na mapie województwa dolnośląskiego (za www.gminy.pl)	6
Rysunek 2 Lokalizacja gminy Trzebnica w powiecie trzebnickim	7
Rysunek 3 Lokalizacja Komorowa na mapie gminy Trzebnica	15
Rysunek 4 Komorowo.....	16
Rysunek 5 Wyremontowana droga powiatowa wraz z chodnikiem przebiegająca wzdłuż miejscowości	20
Rysunek 6 Wyremontowana droga powiatowa wraz z chodnikiem przebiegająca wzdłuż miejscowości	20

Spis tabel

Tabela 1 Liczba mieszkańców Komorowa w ostatnich latach.....	17
Tabela 2 Obszary działalności firm z Komorowa w latach 2009 – 2011	26
Tabela 3 Klasy wielkości zatrudnienia w podmiotach gospodarczych w Komorowie	26
Tabela 4. Mocne i słabe strony miejscowości	29
Tabela 5 Szanse i zagrożenia miejscowości Komorowo	31
Tabela 6 Harmonogram działań	43
Tabela 7 Harmonogram wdrożenia Planu Odnowy Miejscowości Komorowo.....	44